

KATOLICKÁ TEOLOGICKÁ FAKULTA Univerzita Karlova

Katedra/Ústav: Katedra biblických věd

Posudek oponenta/oponentky na diplomovou práci

jméno oponenta/tky Mireia Ryšková

Autor/autorka práce: Petr Megela
 Studijní program/obor: Teologie, Katolická teologie
 Název práce: Šimon Petr jako člověk a učedník podle Janova evangelia
 Vedoucí práce: Angelo Scarano
 Rozsah práce: 139 561 znaků, 69 stran

1. Kritické zhodnocení

Kritéria hodnocení	splňuje bez výhrad	splňuje s drobnými připomínkami	splňuje s výhradami	nesplňuje
A. Formální a jazyková kritéria				
Práce odpovídá rozsahovým podmínkám	☒	☐	☐	☐
Práce má odpovídající jazykovou úroveň (pravopis, stylistika)	☐	☐	☒	☐
Formální zpracování práce (celková struktura a její logičnost)	☐	☒	☐	☐
Dodržení stanovených zásad citačních pravidel; formální jednota poznámkového a kritického aparátu	☐	☒	☐	☐
Zpracování příloh	☐	☐	☐	☐
Celková typografická úprava	☐	☒	☐	☐

B. Obsahová kritéria				
Práce jasně formuluje své cíle a metodiku jejich dosažení	☐	☐	☒	☐
Práce stanovených cílů dosahuje	☐	☒	☐	☐
Práce kriticky pracuje s primárními prameny i sekundární literaturou	☐	☐	☒	☐
Autorovy/autorčiny soudy a hodnocení jsou argumentačně podloženy	☐	☐	☒	☐
Autor/ka umí pracovat s odbornou terminologií a využívá jí	☐	☒	☐	☐
V práci jsou jasně vyjádřeny dosažené cíle	☐	☒	☐	☐
C. Celkový přínos práce				
Tuto část je vhodné rozvést v bodě 5.				
	ano		Ne	
Práce je kompilační prací	☐	☒		
Práce se zabývá dosud nezpracovaným tématem	☐	☒		
Práce přináší nové poznatky	☐	☒		
Práce navrhuje nové metodické přístupy	☐	☒		
Práce má metodologický/teologický přínos	☐	☒		

2. Celkové hodnocení práce

(stručná charakteristika (v případě potřeby je možné užít zvláštní přílohy))

Autor diplomové práce Petr Megela si zvolil za své téma obraz učedníka Petra v Janově evangeliu. Jeho cílem bylo na základě evangelia podat Petřův lidský portrét a charakterizovat i jeho roli učedníka Ježíšova. Už v tomto úsilí je skryt základní potenciál problémů s interpretací.

Práce postupuje systematicky podle struktury Janova evangelia, tj. autor se snaží v kontextu vyložit jednotlivé perikopy, v nichž se objevuje postava Petrova v interakci s Ježíšem. Autor práce byl a je nepochybně postavou Petrovou silně zaujat a k tomu mu Janovo evangelium skutečně poskytuje nejvíce materiálu ke zkoumání. V tomto ohledu je práce sympatická.

V práci jsou probrány všechny relevantní úryvky z Janova evangelia a autor se snaží charakterizovat bližší i vzdálenější kontext, jenž má vliv na pochopení probíraných scén. Do kontextu ovšem patří nejen kontext předchozí, ale i následující. Za chvályhodný počín považují to, že se autor v závěru pokusil ověřit svou charakteristiku Petra - člověka a učedníka i letným srovnáním s jeho obrazem u synoptiků. Na Skutky už však nedošlo, což lze chápat ve smyslu omezení tématu na evangelia.

K sympatické snaze autorově a jeho zpracování tématu mám bohužel několik větších či menších připomínek. Za nejzásadnější problém považují autorovo interpretování scén, jako by to byly reportážní záběry nebo Petrova biografie postavená na čistě historických dokumentech. V úvodní charakteristice Janova evangelia autor sice podotýká, že osnovou i teologicky je odlišné od synoptických evangelií, ale ve své snaze vidět Petra co nejvíce "lidsky" se teologickým záměrem autora evangelia prakticky neřídí, resp. ho nezohledňuje. Obzvláště podivně to pak působí ve scénách 21. kapitoly, kde jde o velmi specifická vyprávění o setkání části učedníků se zmrtvýchvstalým Pánem. Těžko to považovat za realistické líčení ve smyslu historického podání. Jde o teologickou reflexi. Nepochybuji o tom, že tradice uchovala určité rysy Petrovy historické osobnosti, ale byla bych velmi opatrná činit jednoznačné závěry z probíraných textů. Z metodologického hlediska je tak práce něco na pomezí exegeze, kázání a spirituální aplikace. Autor bohužel svou metodu v úvodu práce nedeclaruje.

Druhou těžko překousnutelnou vadou textu je jazyková nedbalost nebo neznalost autora, především pokud jde o interpunkci a velká písmena (nedostatky jsou vyznačeny - ovšem ne zcela důsledně - tužkou na okrajích textu).

Další jsou spíše drobnější poznámky: Autor používá pro Ježíšovy učedníky často slovo apoštolové, popř. pro Petra apoštol, což se ovšem v Janově evangeliu nevyskytuje; slušelo by se tedy to nějak komentovat alespoň v poznámce.

Změna jména (s. 15) u Petra může navazovat na starozákonní tradici, ale rozhodně to nelze srovnávat se jménem apoštola Pavla/Saula, resp. s jeho židovským a římským jménem.

Autorovy psychologické interpretace bohužel přesahují to, co text obsahuje a vypovídá (např. s. 26n). Srovnání mytí nohou v Jan 13 a v 1 Tim 5,10 spolu tak úplně nesouvisí - mytí nohou bylo úkolem otroků nebo žen, takže 1 Tim 5,10 žádnou zvláštní praxi odkazující na Ježíše nedokazuje. Večeři na rozloučenou, líčenou v Jan 13, lze těžko srovnávat se slavením eucharistie - to je neskutečný ahistorismus (s. 32). Na stejné straně (32) mluví autor práce o možnosti odlišného vnímání situace, což je vyjádření poněkud neadekvátní - vztah mezi Petrem a milovaným učedníkem lze interpretovat jinak, ale musí jít o teologickou interpretaci, nikoliv o pocity čtenáře. Na s. 41 mluví autor o tom, že učedníci byli při zatýkání ozbrojeni s odkazem Lk 22,38, ale i tam se mluví pouze o 2 mečích. O tom, kdo byl milovaný učedník, existuje celá literatura, rozhodně je však si třeba uvědomit, že ve vztahu Petra a milovaného učedníka jde o mnohem složitější otázky než o psychologické kontrasty. V každém případě autor Janova evangelia používá tyto dvě historické postavy svým způsobem typologicky; jejich vztah, který je od 13. kapitoly v jakémsi kontrapunktním napětí, je výrazně teologicky relevantní. Pokud jde o Marii z Magdaly (s. 49), tak přítomnost jiných žen u hrobu, které zmiňují synoptici, autor Janova evangelia jen tak neopomíjí, nýbrž mu jde právě o Marii z Magdaly z teologických důvodů.

Petru Megelovi jde především o to, aby dokázal, že Petr Ježíše skutečně miloval, o čemž není pochyb, jen je třeba to vidět v trochu jiné perspektivě, tj. teologické, než z hlediska současné psychologie.

Práci doporučuji k obhajobě, ale s výhradami.

3. Otázky a náměty práce k diskuzi při obhajobě

Oč šlo autorovi evangelia z hlediska jeho teologie v kontrapozicích Petra a milovaného učedníka?

Doporučení práce k obhajobě	doporučuji

Návrh doporučení k obhajobě: doporučuji, nedoporučuji

Datum: 10. června 2018

Podpis: